

FÖRRA LEKTIONEN

1. Varför tror ni att kriget kallades för just "Kalla kriget"?
2. Vilken betydelse hade det för kalla kriget att båda parterna hade tillgång till kärnvapen med sådan förintelsekraft?
 - Kan risken för en katastrof ha bidragit till att hindra ett krig?
 - Eller gjorde vapnen att motsättningarna skärptes?
3. Tror ni att vi skulle kunna få ett nytt "kallt krig"? Om ja/nej – varför?

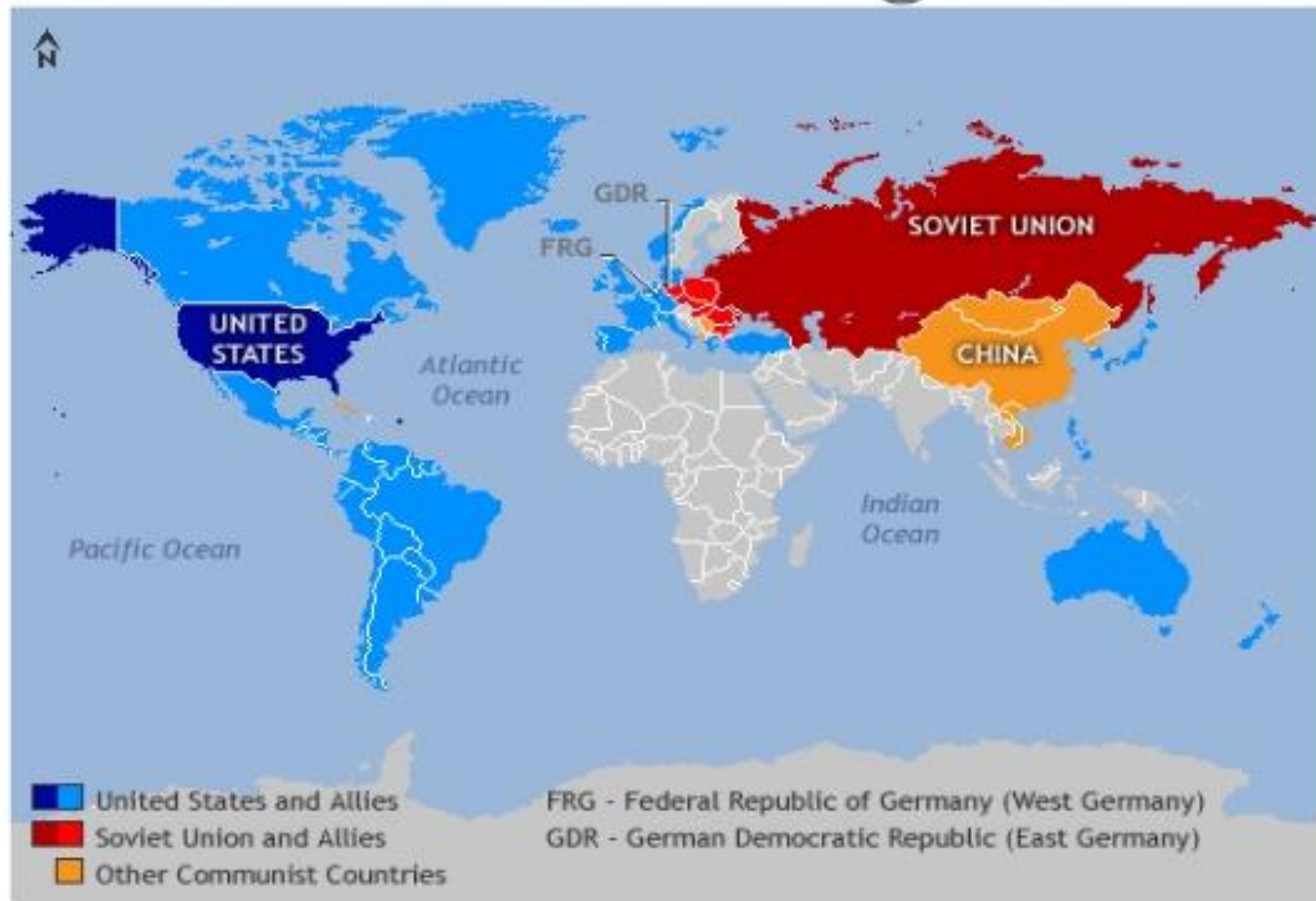
**KALLA KRIGET BLIR
VÄRLDSOMSPÄNNANDE**

KONFLIKTEN SPRIDER SIG

- Under slutet av 1940-talet
- Konflikten stabiliseras på hemmaplan
- Världsomspännande

Karta över Kalla Krigets värld

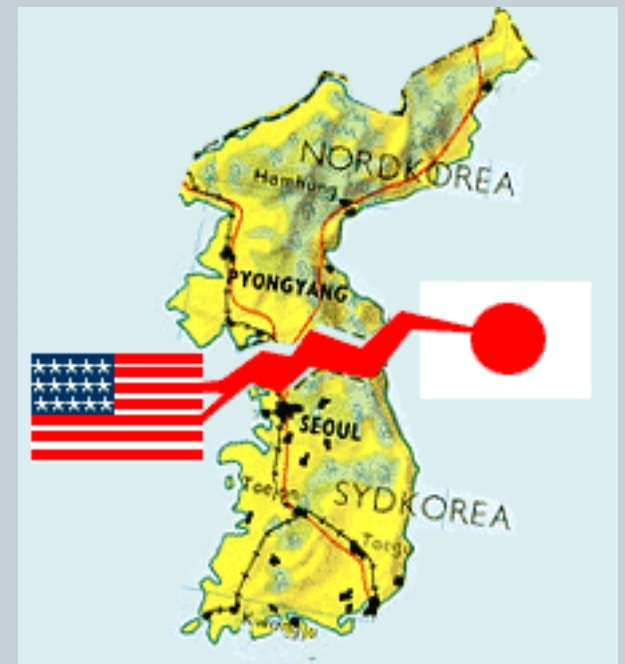
FÖRRA LEKTIONEN - KUBAKRISEN

- 1962: Kubakrisen
 - Sovjetiska robotbasar på Kuba
 - Sovjetiska fartyg med kärnvapen
 - Efter hot från USA vänder fartygen
 - Nära ett tredje världskrig

KOREAKRIGET 1950-1953

- Mao Zedong utropar folkrepubliken Kina (kommunistiskt)
 - USA förlorade ännu ett land
- Ockuperat av Japan under andra världskriget
- Befriades av USA och Sovjet
 - Länderna fick varsin del
- Frågan överläts till FN
 - Republiken Korea (Sydkorea)
 - Demokratiska folkrepubliken Korea (Nordkorea)
 - Hade varit ett enat land från år 668

KOREAKRIGET

- **Sovjetiska och amerikanska trupper lämnade**
 - Kim Il Sung: han kommunistpartiet var hela landets rättmätige regent
 - 1950 attackerade nord syd med stor framgång
- **USA tar frågan till FN:s säkerhetsråd**
 - USA och FN stöttar Sydkorea
 - Konflikten vänder
- **Nordkorea höll på att förlora**
 - Kina går in i konflikten - "frivillig tjänstgöring"
 - FN:s trupper retirerar
- **Vapenstillestånd 1953**
 - 5 miljoner dödades

KONFLIKTEN

- Lugnare på hemmaplan
- Militär kapprustning tog fart
 - USA tredubblade sin försvarsbudget
- Flyttade fram sina positioner
- NATO skapade försvarspakter
 - Sovjet och Kina ringades in

VIETNAMKRIGET 1957-1975

- Vietnam delades upp i två
 - Kommunistiskt Nordvietnam
 - USA-orinterat Sydvietnam
- Diêm (Sydvietnam president) avstår möte om Vietnams framtid
 - Gerillakonflikter
 - FNL – stöd från Nordvietnam
- USA stöttade Diêm-regimen
 - Materiellt och rådgivning
 - Regimen störtades 1963 – ytterligare engagemang
- 1969 – 543 400 amerikanska soldater i Vietnam

VIETNAMKRIGET

- Flera förhandlingar
- Vapenstillestånd 27 januari 1973
- 1975 står kommunistregimen som segrare
- 925 000 döda och 2 miljoner skadade
 - Många civila offer

AFGHANISTANKRIGET

- **1979: Sovjet invaderar Afghanistan**
 - Syfte: slå ner gerilla
 - 100 000 man på plats
 - 5 miljoner afghaner flydde till grannländerna
- **FN fördömde invasionen**
- **Vapenleveranser från bland annat USA**
 - Snabbade på konflikten
- **Sovjet kämpade med inre splittringar**
- **1988 undertecknades sovjetiskt tillbakadragande**

”AFGHANISTAN ÄR USSR:S VIETNAM”

AFGHANISTANKRIGET

- **1,3 miljoner afghaner och 15 000 sovjetiska soldater dog**
- **FN tog fram en fredsplan**
 - **Accepterades av Kabulregimen**
 - **Myterier splittrade regimen**
 - **1992 fick den kapitulera för gerillatrupper**

UPPGIFT

- Hur framställs Sovjets övertagande av Afghanistan i texten från NE?
- Läs utdraget från "Tusen strålande solar" av Khaled Hosseini
 - Hur framställs Sovjet i texten?
 - Hur skiljer sig framställningen från texten från NE?
 - Varför tror ni att framställningarna skiljer sig åt?
 - Vilken framställning anser ni överensstämmer bäst med verkligheten? Varför?